

Mezinárodní rok družstev: společně pro lepší svět

Družstva budují lepší svět

Letošní téma „Družstva budují lepší svět“ připomíná, že družstva zásadně přispívají k naplňování sociálních, ekonomických i environmentálních cílů – a pomáhají tak plnit **Cíle udržitelného rozvoje (SDGs) OSN do roku 2030**. Podstata družstev spočívá v tom, že **podporují místní komunity**, posilují odolnost lidí a nabízejí spravedlivé a odpovědné podnikání.

Cíle Mezinárodního roku družstev 2025

- **Zvýšit povědomí o přínosu družstev** k udržitelnému rozvoji
- **Podpořit růst a rozvoj družstev** zlepšením podnikatelského prostředí a infrastruktury
- **Vytvářet příznivé legislativní a politické podmínky** pro fungování družstev
- **Zapojit mládež do družstevního hnutí** a posílit jejich roli v něm prostřednictvím vzdělávání a vedení

Co jsou to družstva?

Družstva jsou **podniky vlastněné a řízené samotnými členy** – tedy lidmi, kteří v jejich okolí žijí nebo pracují. Každý člen (zákazník, zaměstnanec či místní obyvatel) má **stejný hlas** při rozhodování. Zisk se nevyužívá jen k dalšímu růstu družstva, ale i na podporu komunity.

- Družstva stojí na **tradici pomoci sobě i druhým**, na demokracii, rovném přístupu a odpovědnosti.
- **Etické hodnoty** jako čestnost, otevřenost a sociální odpovědnost jsou základem jejich fungování.

Jak vzniklo první družstvo?

Všechno začalo v Anglii, když 21. prosince 1844 otevřela **Rochdaleská společnost rovných průkopníků** malý obchůdek s pouhými pěti položkami. Těchto 28 tkalců a řemeslníků se tehdy rozhodlo bojovat se špatnými pracovními a životními podmínkami tím, že **spojí své síly** a založí družstvo.

- První obchod na adrese 31 Toad Lane v Rochdale začínal skromně, ale brzy se stal **vzorem pro tisíce dalších družstev** po celém světě.
- **Rochdaleské principy** (demokracie, rovné hlasování, rozdělení zisků, podpora komunity) se staly základem moderního družstevního hnutí.

Družstva v České republice

I u nás mají družstva **dlouholetou tradici**, ať už jde o družstva bytová, zemědělská nebo **spotřební**. Pro mnoho českých obcí je dodnes klíčovou značkou **COOP**, sdružující spotřební družstva zejména na venkově.

Jak COOP pomáhá místním komunitám?

1. Prodejny 24/7

- Umožňují lidem nakupovat kdykoli, i během svátků.
- **Reagují na potřeby venkova** a přispívají ke zlepšení kvality života.

2. Podpora regionálních dodavatelů

- V prodejnách COOP najdete **místní produkty** od malých farmářů či výrobců.
- Pomáhá se tak **lokální ekonomice** a zachovávají se **místní tradice**.

3. Pomoc v krizových situacích

- COOP se **aktivně zapojuje** při povodních a jiných mimořádných událostech.
- **Dováží potraviny** a další potřeby dobrovolným hasičům či lidem v postižených oblastech.

Udržitelnost v COOP

1. Rekonstrukce prodejen

- Moderní technologie snižují **energetickou náročnost** a zvyšují efektivitu provozu.
- Přispívá se tak k **ochraně životního prostředí** i k úsporám nákladů.

2. Podpora recyklace

- V COOP prodejnách lze **odevzdat baterie a drobný elektroodpad**.
- V roce 2023 dosáhl COOP **nejvyššího podílu na sběru** (32,8 % oproti 19,7 % v roce 2020).

Sociální odpovědnost

1. Mini bankomat na pokladně

- Umožňuje obyvatelům **vybrat hotovost až do výše 3000 Kč** přímo při nákupu.
- Toto řešení pomáhá **udržet život na venkově** i tam, kde bankomaty chybí.

2. Sbírky potravin

- Zákazníci mohou zakoupením trvanlivých potravin či drogerie **podpořit ty, kteří se ocitli v nouzi.**
- COOP tak dlouhodobě **působí jako spolehlivý partner** charitativních projektů.

COOP není jako jiní

Zkrátka, družstva nejsou jen „obyčejné podniky“. V roce 2025 jim patří zasloužená pozornost díky jejich klíčové roli při rozvoji udržitelných, soudržných a **pro lidi smysluplných** komunit. V COOP si tento odkaz družstevnictví pečlivě hýčkáme, protože právě **společné hodnoty a místní spolupráce** z nás dělají **partnery, na kterého se můžete spolehnout.**